

វិទ្យាសហ្មានជាតិប្រជាធិបតេយ្យ

Formatted: Font: Ekreach V3

ជំរឿនជំនះជាមួយនា

៧

ពង្រឹងគណបក្សនយោបាយ

ផែនការសកម្មភាពពិភពលោក

លោក

វិទ្យាសហ្មានជាតិប្រជាធិបតេយ្យ

ផែនការសកម្មភាពពិភពលោក

ជំរុញជំនះជាមួយនិងនារី

ពង្រឹងគណបក្សនយោបាយ

ជរិយជំនះជាមួយនិងនារី ” ពង្រឹងគណបក្សនយោបាយ

ពិភពលោកយើងនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះកំពុងតែខកខានមិនានយកមកប្រើប្រាស់នូវធនធានដ៏មានតំលៃមួយ។ មាននារីរាបៈម៉ែនសែននាក់ដែលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ហើយានត្រេឡូមខ្លួនរួចជាស្រេច ដើម្បីបញ្ចេញនូវ ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ”ឯកទេសរបស់ខ្លួនសំរាប់ការបំរើក្នុងជីវភាពសាធារណៈ” បបាទ្តែពួកគេ បែរជាមិនមានវត្តមាន តំណាងអោយានច្រើន ក្នុងតំណែងដឹកនាំខាងផ្នែកនយោបាយ នៅទូទាំង ពិភពលោកយើងនោះឡើយ ។

គណបក្សនយោបាយគឺជាច្រកចូលមួយសំរាប់ទៅកាន់មុខងារនយោបាយ គឺជាគន្លឹះដ៏ជេឌិទលេឌិទ ដែលអាច នាំអោយនារីរានចូលរួមយាបាងពេញទំហឹងនៅក្នុងដំណើរការនយោបាយ។ វាមិនទាន់គ្របៈ គ្រាន់ទេប្រសិនបើ គណបក្ស គ្រាន់តែបង្កើតអោយមានបក្សនារី រឺក៏ដាក់បញ្ជីឈ្មោះនារីនៅតាមរាងនៃបញ្ជីរបស់គណបក្ស នោះ ពួកគេត្រូវតែជួយបង្កើតមាតាដ៏លំអ្អយ សំរាប់អោយនារីានបំពេញតួនាទីដឹកនាំរបស់ខ្លួន។

នៅថ្ងៃទី ៩-១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ វិទ្យាសហ្មានជាតិប្រជាធិបតេយ្យ បានជួបប្រជុំគ្នានៅឯទីក្រុង វាបាស៊ិនតេាន ឌីស៊ី។ មេដឹកនាំក្រុមការងារ នៃគណបក្សនយោបាយនារីអន្តរជាតិ ានអញ្ជើញមកពី ២៧ ប្រទេស ដើម្បីកំណត់អោយាននូវវិធីសាស្ត្រដែលប្រសើរបំផុតមួយក្នុងការប

ធ្វើតយន្តការនៅ ក្នុងគណបក្ស នយោបាយដែលបង្កើនពួក
កាសកាន់តែច្រើនឡើងសំរាប់នារី។ អង្គប្រជុំនៅពេលនោះ
នោះបានអោយឈ្មោះ វេទិកាពិភពលោក ២០០៣ នោះ
ថា បាជវ័យជំនះជាមួយនិងនារី ” ពង្រឹងគណបក្ស នយោបាយ
បា បង្កើតឡើង ក្នុងគោលបំណងជាស្ថានសំរាប់
ចំលងនារី ដើម្បីនាំឲ្យការផ្លាស់ប្តូរអនាគត ប្រទេសជាតិ
របស់ពួកគេ។

វេទិកាដែលនេះបានពិនិត្យមើលរចនាសម្ព័ន្ធ។ គណបក្ស
នយោបាយដែលបានលើកទឹកចិត្តអោយមានតួនាទី ដឹកនាំ
សកម្មជាងមុនសំរាប់នារី ការជ្រើសរើសបេក្ខជននិងក
ម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រឹងប្រែងដែលឈាន ទៅដល់
សំរេចចិត្តជោគជ័យ ពួកកាសប្រស្រវ័យទាក់ទងគ្នានិង
ការរៃអង្កាសមូល និរិ និងមាគ្គាសំរាប់ធ្វើអោយ មាន
ទុំពលទៅលើគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល។ ឆ្លងតា

មការ សិក្សានេះ អ្នកចូលរួមវេទិកាបង្កើតនូវ បាផែ
នការសកម្មភាពពិភពលោក បា មួយដែលនឹងផ្តល់ផល
ប្រយោជន៍ទាំងនារីនិងគណបក្សនយោបាយ ពោលគឺវាអ
ាចចំណេញពីការចូលរួមពីអង្គការច្រើន ជាងមុន និងការ
រទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍-ទូលំទូលាយ ជាងមុនផង
ដែរ។

ផែនការសកម្មភាពពិភពលោក មានលក្ខណៈ”លីប្លែកពី
គន្លឹះត្រង់៖ការផ្តោតអារម្មណ៍-ពិសេសរបស់វា ទៅលើ
គណបក្សនយោបាយ។ តួនាទីរបស់នារីក្នុងដំណើរការប្រ
ជាលិបតេយ្យ ពិតជាមានសារៈ” សំខាន់ណាស់ក្នុង ការ
កែទម្រង់៖ ការផ្លាស់ប្តូរថ្មី និងទំនើបភាវូបនីយកម្មនៃគណ
បក្សនយោបាយ។ យើងលើកទឹកចិត្តដល់គណបក្ស ទាំងឡ
ាយ អោយប្រកាន់យកនូវដំណើរការកែទម្រង់ជាកៈលោក
៖មួយ ដើម្បី បង្កើនពួកសមាជិកនារីរបស់នារី ដូចដែលវានគួ
សបញ្ជាក់នៅក្នុងផែនការសកម្មភាពពិភពលោកស្រប៖ ។

ផែនការសកម្មភាពពិភពលោក អាច ដៅចំនុចចាបៈផ្ដើមនៃកិច្ចប្រឹងប្រែងអោយមានការកែទម្រង់មួយ ដើម្បីធ្វើអោយការដឹកនាំរបស់នារីក្លាយជា ចំនុចអាទិភាព ពោលគឺដោយការផ្តល់ជាអនុសាសន៍_ជាកៈ ស្ដែងមួយចំនួនដែលគណបក្សអាចយកទៅអនុវត្ត ក្នុងការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់នារី។ ផែនការ ដដែលនេះ អាចជួយកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់គណបក្សនយោបាយដែលកំពុងស្វែងរកការបង្កើតអង្គការមួយដែលគួរអោយទុកចិត្តនិងមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ជាងមុន។

នៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ដែលត្រូវនិងទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដែរនោះ ប្រទេសហត្ថបូលេវីដំបូងចំនួន ៣៦១នាក់ ចិត្តខ្លួនឯងថា នឹងធ្វើអោយផែនការនេះជេឱនលេឱនទៅមុខនៅក្នុងគណបក្ស និងក្នុង ប្រទេសរបស់ពួកគេ។ ដោយសារតែយើងមានព្រះពុទ្ធសាសនានិងចែកចាយផែនការនេះ យើងនឹង សង្ឃឹមទទួលបាននូវចំនួន ហត្ថបូលេវីប្រ

ចិនបនៃបូមទេ ឲ្យត ក៏ដូចជាការីកចំរើនទៅមុខនៃផែនការ
រ បាជវ័យ ជំនះជាមួយនិងនារី បាទនេះផងដែរ។ គ
ណបក្សនយោបាយនិងអង្គការសង្គមស៊ីវិល អាចបញ្ជាក់អំ
ពីជំហរនៃការចូលរួមរបស់ពួកគេចំពោះ ផែនការ សក
ម្មភាពភពលោកនេះនា ដោយការចូលទៅបើកមើលគេ
ហទំព័ររបស់យើងតាម អាសវ័យដ្ឋាន [វីទីតហ៊ីឡូមនេ។នដិ។ឲ្យរង](#)
។ យើងសង្ឃឹមនិងរង្វះចាំទទួលការចូលរួម និងភាពជា
ដគូដីសកម្មរបស់ លោកអ្នកនៅក្នុងកិច្ចខំប្រឹងប្រែងដ៏សំ
ខានៈមួយនេះ ។

មបាដីឡែន ខេ។ អលប្រែល _
ប្រពានវិទ្យាសហ្មានជាតិប្រជាលិបតេយ្យ

ផែនការសកម្មភាពពិភពលោក

ជំរឿនជំនះជាមួយនិងនារី ”

ពង្រឹងគណបក្សនយោបាយ

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ យើងត្រូវប្តេជ្ញា
ពង្រឹងអោយដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យាន រីកលូត លាសៈ
ត្រចះត្រចង់និងគណបក្សនយោបាយរឹងមាំ។ យើងមានជំន
នឱ្យ ការចូលរួមរបស់នារី គឺពិតជាមាន សារ”សំខាន
ៈណាស់ដើម្បីអាចឈានទៅសំរេចអោយមាននូវគោលបំ
ណងទាំងនេះ។ ដើម្បីធ្វើដូច្នោះទៅនេះ យើងសូមបញ្ជាក់
អំពីប្រការចាំបាច់៖ សំរាប់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ េ
អោយបូកបញ្ចូលការចូលរួមរបស់ នារីអោយបានច្រើន េ

អាយកានៈតែមានតម្លាភាពនិងធ្វើជាតំណាង ក្នុងការបើកទូលាយពួកកាសដលៈនារី និងតួនាទីដឹកនាំសំខានៈសំរាប់នារីផងដែរ។ គណបក្សនយោបាយគឺជាអង្គការពិសេសមួយដែលប្រមូលផ្តុំ ផលប្រយោជន៍_សំខានៈ“ទាំងឡាយ និងស្វែងរកមុខងារ ក្នុងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីលើកកម្ពស់សេចក្តីរាលនយោបាយ ដែលបំរើផលប្រយោជន៍_ទាំងនោះ។ គណបក្ស នយោបាយក៏ជាថ្នាលបណ្តុះបណ្តាលដ៏សំខានៈមួយ សំរាប់ អនាគតមេដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល និងបង្ហាញ មាតា រាជ្ជសំខានៈមួយដើម្បីជំរុញនិរន្តរ៍និងពួកកាសស្មើគ្នាសំរាប់នារី នៅក្នុងសង្គមផងដែរ ។

មានគណបក្សនយោបាយជាច្រើន នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កំពុងតែប្រឹងប្រែងធ្វើការកែទម្រងៈសំខានៈចាំច្រើនមួយ ចំនួនដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាដែលចេះតែកើនឡើងជាលំដាប់

ប្រមុខមានភាពព្រងើយកន្តើយជាសាធារណៈ” បញ្ជាទំនុកចិត្ត និងវេទិកាភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងកង្វល់របស់មនុស្ស។ ការចូលរួមរបស់នារីក្នុងនយោបាយ គឺពិតជាមិនសារ”សំខាន់ណាស់ចំពោះការវិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះ។ មានគណបក្សនយោបាយមួយចំនួនកំពុងធ្វើការយាបាងសស្រាក់សស្រាំ ដើម្បីបង្កើនតួនាទីនារី ដូចជាអ្នកពិព្រាតនារី នារីមេដឹកនាំគណបក្ស នារីសកម្មជននិងបេក.ជននារីសំរាប់អោយគេពិព្រាតជ្រើសតាំង។ យើងសូមគោរពចំពោះអ្នកដឹកនាំគណបក្សទាំងអស់នោះដែលជួយគាំទ្រយើង ការដឹកនាំរបស់ពួកគេ គឺជាកូនសោរគន្លឹះទៅរកជោគជ័យនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ។ បញ្ហានៅទូទាំងពិភពលោកយើងនេះ សមភាព នៅតែបន្តជា គោលដៅដែល នៅឆ្ងាយ នៅឆ្ងាយ។ នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើនក៏ដូចជានៅក្នុងគណបក្សជាច្រើនផងដែរ គេនៅតែមិនាន ប

ព្យាបាល នារីផងទេ ទៅក្នុងការធ្វើសេចក្តី សំរេចណាមួយ
នោះ។ នៅប្រទេស ខ្លះនារីត្រូវបានគេបដិសេធមិន អោយ
ទៅពោះឆ្នោត និងឈរ ឈ្មោះអោយគេពោះឆ្នោតឡើយ។
ស្របពេលដែលចំនួននារីមានលើសពី ៥០ ភាគរយ នៃ
ចំនួន ប្រជាពលរដ្ឋសរុបរបស់ពិភពលោក មានចំនួន
នារីតែ ១៥ ភាគរយបញ្ចុណ្ណោះ ដែលគ្រប់គ្រង តំណែង
នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលជាតិ ។

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំគណបក្ស នយោបាយយើងត្រូវប្តេជ្ញា
ធ្វើការនៅក្នុងគណបក្សរបស់យើងដើម្បីត្រួសត្រាយ រន
រាំងទាំងឡាយណាដែលរារាំងមិនអោយមានការចូលរួមន
យោបាយយាបាងពេញទំហឹងរបស់នារី ។ យើងក៏ត្រូវប្តេជ
ព្យាបាល ព្រឹត្តិការណ៍នានាដែលរារាំងមិនអោយមានការចូលរួមន
យោបាយយាបាងពេញទំហឹងរបស់នារី ។ យើងក៏ត្រូវប្តេជ
ព្យាបាល ព្រឹត្តិការណ៍នានាដែលរារាំងមិនអោយមានការចូលរួមន
យោបាយយាបាងពេញទំហឹងរបស់នារី ។ យើងក៏ត្រូវប្តេជ

ង តាមរយៗ”ការញើដៃគូជាមួយសង្គមស៊ីវិល និងញើការ
ជាមួយប្រព័ន្ធណាផ្សេងៗទៀត ។ គណបក្ស របស់យើង
ត្រូវតែបន្ត និងបង្កើនសន្ទុះនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើង
នៅលើផ្លូវឆ្ពោះ ទៅដល់អ្នក ព្រះឆ្នោត ជានារី ជ្រើសរើស
និងបណ្តុះបណ្តាលនារី អោយញើជាមេដឹកនាំគណបក្ស
នយោបាយ សកម្មជន និងបេក.ជន។ ផ្តល់នូវប្រភពធនធាន
ដល់បេក.នារី ហើយធានាអោយមានការប្រព្រឹត្តិចំពោះ
បេក.ជនបុរស និងបេក.ជនជានារី ត្រូវញើអោយស្មើគ្នា។
គណបក្សនយោបាយ ក៏ត្រូវអប្សរជាពលរដ្ឋ អោយយល់ដឹងអំពីសារៈ
សំខាន់នៃសមភាពរវាងបុរសនិងនារី នៅក្នុងបរិយាកាសសាធារណៈ”
ផងដែរ ។

ក្នុងគ្រាជាមួយគ្នានេះ កំនើនការចូលរួមរបស់នារីក៏ដើរ
ត្រូវបានបាត់សំខាន់ៗផងដែរ នៅក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែង ប្រយុទ្ធ
ៗ ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និងបង្កើននូវសេដ្ឋកិច្ចភាពនយោបាយ
ក្នុងសង្គម ព្រមទាំងពង្រឹងទំនុក ចិត្ត និងនិរន្តរភាព
របស់គណបក្សនយោបាយ។ យើងមានជំនឿផងដែរថា
ការចូលរួមរបស់នារីនឹង ពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវ តម្លា
ភាព និងសុចរិតភាពរបស់គណបក្សនយោបាយ។ ការសិ
ក្សាថ្មី“ បង្ហាញថា អំពើពុករលួយយ៉ាងឃុះ ទៅពេល
ដែលមានចំនួននារីចូលរួមក្នុងនយោបាយនិងសង្គម កាន់
តែច្រើនឡើងនោះ។ កាលណាមាននារី កាន់តែច្រើនចូល
ប្រកួតក្នុងជីវភាពនយោបាយ ដូចជា អ្នកពះឆ្នោត ជាមេដឹ
កនាំគណបក្សនយោបាយ រឺជាមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល នោះគោលន
យោបាយសាធារណៈ ណ” ក៏នឹងរឹតតែនាំនូវបញ្ហាដ៏ធ្ងន់
និងទស្សន” របស់នារីផងដែរ ។

យើងសូមគាំទ្រនូវឯកសារសំខាន់ៗចំនួនបី ដែលបង្កើតបាន
ជាមាត្រដ្ឋានអន្តរជាតិមួយសំរាប់ការកំណត់ អត្ថប្បនវិ
យសមភាពរវាងនារីនិងបុរស និងការគាំទ្រការប្រព្រឹត្ត
ស្មើគ្នានៅក្នុងជីវភាពនយោបាយ ” សន្និសីទស្តីអំពីការលប
បំបាត់ការរើសអើងគ្រប់បែបយាបាងទៅលើនារី ្តង្កើត រ
វទិកាសហប្រជាជាតិ សំរាប់ សកម្មភាពក្នុងបេបាកាំង
និងដំណោះស្រាយ ១៣២៥ របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអ
ង្គ ការសហប្រជាជាតិ។ ក្នុងគ្រាដែលយើងរួបរួមគ្នាពិភា
ក្សាដោះរនាំងដែលរារាំងមិនអោយមានការ ចូលរួមពេ
ញទំហឹងចេញ នោះយើងនឹងផ្ដោតអារម្មណ៍ទៅលើខ្លឹម
សាររួមដូចខាងក្រោមនេះ ”

១១ ការលប:ចោលការវិតត្តិតលើការចូលរួមនយោបាយ
បស:នារី រួមមានការវិតត្តិតសិទ្ធិពះឆ្នោត និង
បេក:ភាពរបស:នារី

- លប:ចោលការវិតត្តិតទាំងឡាយណាដែលមិនអនុវត្ត
អោយស្មើភាពគ្នាចំពោះបុរស និងនារី ទាក់ទង ទៅ
នឹងការពះឆ្នោត វិការឈរឈ្មោះពះឆ្នោត លើក
លងតែវាជាវិធានការ បណ្តោះអាសន្នមួយ ដែល
លើកំពស:ការកង្វើនការចូលរួមរបស:នារីបចុណា
៖។

- បង្កើតគោលនយោបាយដែលមិនមានការអត:ពូនម្ន
យចំពោះរាល:អំពើហឹង្សាផ្នែកនយោបាយទាំងអស:
ជាពិសេសអំពើហឹង្សា និងការយាយីប្រឆាំង និងនា

វិអ្នកពះឆ្នោត បេក.ជនជានារី និងនារី សកម្មជនគណបក្ស។

- ពានាសុវត្ថប្តិភាពផ្លូវកាយរបស់: សកម្មជននារីរបស់គណបក្ស បេក.ជនជានារី និងមន្ត្រីជាបះឆ្នោតជានារី ដោយ បង្កើតទីជ្រកកោនមានសុវត្ថប្តិភាពមួយ ដែលនារីអ្នកនយោបាយ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ អាចដកខ្លួនមកជ្រកកោនាន ក្នុងគ្រាមានការគំរាមកំហែង ។

- បង្កើតយន្តការដែលគាំទ្រ និងការពារនារី នៅពេលដែលពួកគាត់ទទួលបាននូវភាពលេចធ្លោ រឺតំណែងការងារនយោបាយណាមួយ។ ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់នារីនូវវិធីសាស្ត្រយាបាង ណាដើម្បី ឆ្លើយ

តប្រឹងទៅនឹង ការវាយប្រហារចំពោះបុគ្គល និងបង្កើតបណ្តាញខ្សែរយ” ដើម្បីជួយឆ្លើយតប អោយមានទានៈពេលវេលា ទៅនឹងហេតុការណ៍បែបនេះ ។

២១ ការបង្កើនចំនួនមន្ត្រីជាប្រធានជានារីនៅតាមថ្នាក់មូលដ្ឋាន ខេត្តក្រុង និងថ្នាក់ជាតិ

- ចូលរួមសហការលើកតម្កើងបេក.ជនជានារី ទៅក្នុងគោលនយោបាយផ្លូវការរបស់គណបក្ស នយោបាយ ។ លើកទឹកចិត្តអោយនារីានប្រកួតប្រជែងដណ្តើមយកតំណែងថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ជាតិ ដោយការបង្កើតផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ជ្រើស

រើស បណ្តុះបណ្តាល និងជ្រោមជ្រែង បេក.ជនជា
នារី ។

- ជ្រើសរើសយកបេក.ជនជានារីអោយចូលកាន់ការងារសាធារណៈ”នៅក្នុងតំបន់ទីក្រុង និង ជនបទ ។

- ពិចារណាលើយន្តការដ៏សមរម្យណាមួយ ដើម្បីលើកមុខមាត់បេក.ជនជានារី និងមន្ត្រីដែល ជាបៈ ឆ្នោតជានារី ដូចជាការដាក់ឈ្មោះនារីអាយុខ្ពស់នៃលើបញ្ជីឈ្មោះនៃគណបក្ស និងដាក់ បេក.នារី ដែលកំពុងឈរឈ្មោះទៅក្នុងមណ្ឌលណាដែលអាចសង្ឃឹមឈ្នះឆ្នោតបាន។ ចំនួន កំណត់របស់ភូតា គណបក្សសុឡតាស្នី នៅសហ្មានភាពជាក់លាក់មួយ អា

ចងើរត្រូវនយាបាង សំខាន់៖ ជាពិសេសនៅទីណាដែល
លនារីត្រូវបានគេបិទទ្វារចាក់សោរទុកអោយនៅខាង
ក្រៅប្រព័ន្ធណែយើង ទោះ ។

- ផ្តល់នូវជំនួយហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់ទៅអោយបេក្ខជនជានារី។ ចំពោះបេក្ខជន ទាំងបុរស និងទាំងនារី ទាំងឡាយណាដែលសប្បិក្ខនៅក្នុងទីតាំងដូចគ្នាមួយ ដោយយោងទៅលើសក្តានុពល នៃការពិព្រោះរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេនោះ គួរតែត្រូវបានទទួលនូវភាពស្មើគ្នាចំពោះឈនធានរបស់ គណបក្ស ។

- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញយុទ្ធនាការពិសេស ដែលផ្តោតគោលដៅទៅលើតម្រូវការចាំបាច់របស់ នារី រួមមានការបង្កើតគោលនយោបាយ ស្នេឡ

តក្កងការជជែកដេញដោល ការភ្ជាប់បណ្តាញខ្សែរយ” ការតស៊ូមតិ ការនិយាយនៅទីសាធារណៈ”

ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ប្រព័ន្ធ។ ផ្សព្វផ្សាយ ការគ្រប
គ្រងប្រជា ពលរដ្ឋសាមញ្ញ ផែនការយុទ្ធ។ សាស្ត្រ
ការកសាងភាពជេឌីជាកៈ និងការរៃអង្កាសមូលនិធិ
។ ចូរក្នុងបញ្ចូល ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីអំពីសារ និង
ប្រព័ន្ធ។ ផ្សព្វ ផ្សាយដែល ជួយអោយ នារីស្តែង
ចេញ នូវភាពជេឌីជាកៈ ច្នាសៈលាសៈ និធានត្រេក
ឲ្យមន្ត្រីយុវជន លីវ្រូច ជាស្រេចផងដែរ ។

- បែរក្បាច់កំណត់មានរបស់នារីទាំងឡាយណា ដែលមានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សំរាប់តំណែង នយោបាយ ដែលត្រូវគេពិន្ទុតអោយ រឺ តែងតាំង ។

- ជួយបេក.ជនជានារីដោយអភិវឌ្ឍន-នូវជំនាញនៅក្នុងតំបន់ដែលត្រូវត្រួតត្រាដោយបុរសជាប្រពៃណីមួយ ដូចជាការគ្របគ្រងបរិកានិងកិច្ចការបរទេស ដើម្បីអោយពួកគេមានយល់ដឹងអំពី វិធីដែលត្រូវដោះស្រាយទល់នឹងគ្របបញ្ហាគោលនយោបាយទាំងអស់ ។

- បង្កើតកម្មវិធីផ្តល់ដំបូន្មានល្អ ដែលអាចនាំអោយមានលទ្ធផល អ្នកគំរូថ្នាក់ជាតិ អន្តរជាតិ សំរាប់ក្តីព្រឃ្នារបស់នារី បេក.ជនជានារី និងមន្ត្រីជានារីដែលទើបនិងជាបញ្ជាក់ថ្មី“។ លើកទឹកចិត្តអោយនារី និងបុរស ធ្វើការបង្រៀមឲ្យនៃណែនាំដល់នារីមេដឹកនាំដែលកំពុងរះ ឡើងអោយមានយល់ដឹងអំពី ប

ញាតិ ការលើកតម្កើងភាពជាតំណាងរបស់នារី ទ
ាំងនៅក្នុង និងក្រៅគណបក្ស ។

- ទទួលស្គាល់នូវពួកកាសទាំងឡាយដែលធ្វើអោយនារី
អាចនឹងធ្វើជាតំណាងានច្រើន ដូចជានៅ ក្នុង ស
ប្បាការណ៍ផ្លាស់ប្តូរនយោបាយ ដំណើរការសន្តិភាព
ដំណើរការកែទម្រង់ការពិព្រោះឆ្នោត ។ល។ នារីមេដឹក
នាំគួរឆ្លើយតបកិច្ចពេញពីពួកកាសទាំងនេះដើម្បីលើ
កកំពស់ការកែទម្រង់។

- នៅទីណាដែលអាចធ្វើទោន សូមប្រើសំភារ”និង
សន្តិភាពអន្តរជាតិធ្វើជ្រៀបករណ៍ កសាងការ គាំទ្រ
បជាលិបតេយ្យ ដើម្បីអោយមានការកើនឡើងនូវតំ
ណាង និងការចូលរួម របស់នារី ។

- កសាងចំណងទាក់ទងរឹងមាំជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីគាំទ្រយុទ្ធនាការតស៊ូមតិដែល លើកតំកើងភាពជាតំណាងរបស់នារី ។
- អប់រំអ្នកកាសែតស្តីអំពីសារ” សំខាន់របស់នារីនៅក្នុងនយោបាយនិងអភិវឌ្ឍន៍កិច្ច ។
- គាំទ្របេក.ជនជានារី ក្នុងការស្រាវជ្រាវរកវិធីសាស្ត្រនៃការទំនាក់ទំនង ដែលទំនើបហើយ មានភាពច្នៃប្រឌិត នៅក្នុងសហគមន៍_ដែលពួកគេត្រូវប្រឈមមុខទៅនឹង ឱ្យសក្តិដ៏ចាកៈ ស្រេចចំពោះការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ តួយាបាងដូចជាសហគមន៍_ផ្សព្វផ្សាយដែលគ្របគ្រង ដោយរដ្ឋ ។

- គាំទ្រកិច្ចខំប្រឹងប្រែងរបស់ស្រី ជនជានារី ក្នុងការស្វែងរកការបណ្តុះបណ្តាលនៅខាងក្រៅ គណបក្ស និងដើម្បីកំណត់អោយមាននូវអង្គការទាំងឡាយណាដែលយកចិត្តទុកដាក់អំពីតំលៃគុណធម៌របស់ពួកគេ ហើយដែលអាចជួយពួកគេក្នុងការបញ្ជូនសាររបស់ពួកគេបាន ។

៣១ ការធានាថា គណបក្សនយោបាយពិតជាបញ្ចូលនារីទៅក្នុងមុខតំណែងដឹកនាំសំខាន់ៗ និងមាន ចំនួនសមរម្យ

- ធានាថា នារីត្រូវបានធ្វើជាតំណាងដោយសមរម្យនៃ ខាងក្នុងអង្គការដែលធ្វើសេចក្តីសំរេច ចិត្ត របស់ គណបក្ស និងក្នុងតំណែងដឹកនាំបក្ស ។
- បង្កើតផែនការតស៊ូមតិដែលលើកតម្កើងចំនួនសំខាន់ៗរបស់នារី ក្នុងការចូលរួមធ្វើជាតំណាង ក្នុង គណបក្សនយោបាយ អោយមានយោបល់ហោចណាស់ក៏ ៣០ភាគរយដែរ។ ធានាថានារីពិតជាមាន ឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជីតំណែងដែលអាចនឹងទទួលជ័យជំនះបាន ហើយថា ពួកគេក៏ត្រូវបាន ធ្វើជាតំណាង ក្នុងជួរថ្នាក់ ដឹកនាំ និងនៅក្នុងអង្គការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តផ្ទាល់ នៃគណបក្សផងដែរ ។

- យកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហា យេនឌ័រ^{អនេដពី} នៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយនិងគោលការណ៍ របស់ៈ គណបក្ស ។ ធ្វើការជាមួយមេដឹកនាំគណបក្សទាំងបុរសនិងនារី ដើម្បីពិភាក្សាបញ្ហា ដែលពាក់ព័ន្ធ។ និង កង្វលៈ និងអាទិភាពនៃអ្នកពះឆ្នោតជានារី ។
- អប្បបរមាសមាជិកគណបក្សស្ត្រីអំពីសារ” សំខាន់ៈនៃការបញ្ជូលនារីទៅក្នុងមុខតំណែងនៃមេដឹកនាំនយោបាយ។
- បង្កើតគណៈកម្មាធិការពួកសសមភាពមួយ អង្គការដែលឃ្នាំមើលនិងប្រតិបត្តិ ដែល ធ្វើឲ្យឆ្លាតៈ អោយក្រុមដទៃ លក់.នឹក” គណបក្សដែលពេញបរិបូណ៌ អំពីសមភាពរវាងបុរស និងនារីពិតជាត្រូវបានគេ ត្រូវ

តពិនិត្យ។ បុរសនិងនារីគួរតែានបំរើការនៅក្នុងជួរ
គណៈកម្មាធិការ នោះ ដោយអោយមាន ភាគរយ
ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាមួយ ។

- ពិចារណាទៅលើចំនួនភូតាខាងក្នុង សំរាប់ពេលវេ
លាដែលមានកំណត់ព្រមព្រៀងគ្នា និង ជាករណ
កៈ ណាមួយដើម្បីឆ្លើយបាងណាអោយមានកំនើន
ឡើងខ្ពស់នៃការចូលរួមរបស់នារីនៅ គ្រប់លំដាប់
ថ្នាក់ នៃគណបក្ស ។

- អនុម័តច្បាប់ដែលមានតម្លាភាព និងមានប្រជាធិ
បតេយ្យ នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងលក.ន្តិក” របស់
គណបក្ស និងធានាអោយមាននូវការប្រតិបត្តិច្បាប់ទ
ាំងនេះ។ ជួយលើកតម្កើងតម្លា ភាពក្នុងដំណើរ កា

រជ្ជេសវេសបេក.ជន ដើម្បីបង្កើតលក.ណ”វិនិច្ឆ័យ
យដែលច្បាស់លាស់: និង សមរម្យមួយ ។

- ផ្តល់:ការបណ្តុះបណ្តាលនិងជំនួយហិរញ្ញវត្ថុទៅដល់:
សាខាគណបក្ស បក្ស រឺ គណ”កម្មាធិការ នារី
ដែលអាចជួយធ្វើជាវេទិកាអោយនារី ក្នុងការបរិច្ចា
ក ដ៏មានសារ”សំខាន់:ចំពោះគោល នយោបាយ និង
នីតិវិធីរបស់:គណបក្ស រួមទាំងការដឹកនាំគណប
ក្ស និងការជ្រើសរើស បេក.ជន។ ពួកគេក៏គួរ
ផ្តល់:នូវពួកសដើម្បីពិភាក្សាបញ្ហាកង្វល: អ្នកផ្តល់:
ដំបូន្មាន បណ្តាញខ្សែរយ” និងកសាងនូវជំនាញត
ស្វ មតិ និងការធ្វើគោលនយោបាយសំរាប់:នារី ម
នមែនគ្រាន់:តែអោយបំពេញតួនាទីជានិមិត្តរូបអោ
យ នារីនៅក្នុងគណបក្សនោះទេ ។

• វិភាគប្រព័ន្ធណាព័ន្ធនាគារ និងលទ្ធភាពដើម្បីអោយមានយល់ដឹងអំពីទិពលរបស់វាទៅលើ ការចូលរួមក្នុងនយោបាយរបស់នារី។ បង្កើតផែនការដោះស្រាយរាំងដែលឃើញមានជា ហូរហែតាមរយៈ”កំណែទម្រង់នៃរដ្ឋលទ្ធភាព នីតិបញ្ញត្តិ និងកំណែទម្រង់ទេ ឲ្យឯទាតៈ ។

• ធ្វើការដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្ត និងសេចក្តីភាពនយោបាយរបស់នារីដោយការលើកទឹកចិត្តអោយមានការចូលរួមជាដៃគូរវាងនារីជាសមាជិកគណបក្ស និងមជ្ឈឹកនាំគណបក្ស ។

- បង្កើនសន្ទុះការយកចិត្តទុកដាក់អោយខ្លាំងទៅដល់
 ៖អ្នកពះឆ្នោតជានារី ដោយប្រើប្រាស់៖ វេទិកា គណ
 បក្ស ដើម្បីបង្កើតសារសំរាប់និងស្តីអំពីនារី។ បង្កើត
 កន្លែងប្រមូលផ្តុំព័ត៌មាន នៅក្នុងទីស្នាក់ការ លំរ
 បសៈគណបក្សដើម្បីទុកដាក់សំភារ”ឯកសារស្តីអំពី
 ជនការ របស់នារី ក្នុងការផ្តល់នូវការផ្សព្វផ្សាយ
 អោយានទៅដល់អ្នកពះឆ្នោត ។

- ជំរុញទឹកចិត្តគណបក្សអន្តរជាតិអោយអនុវត្តយុទ្ធ
 សាស្ត្រ ដែលជំរុញអោយសមាជិករបស់ គណបក្ស
 បង្កើនចំនួនសកម្មជននារី បេក.ជនជានារី និងម
 ន្ត្រីជាបៈឆ្នោតរបស់គណបក្សជា នារី ។

- ជួយដល់៖នារីជាសមាជិក បេក.ជនជានារី និងមន្ត្រីជាប្រធាននារី ដោយការបង្កើតអោយមាន ច្រកចូលទៅប្រើប្រាស់សេវាប្រព័ន្ធណាផ្សេងៗជាប្រចាំ បំពេញ ដូចជាវិទ្យុ ប្រព័ន្ធណាព្រះពុទ្ធនិងទូរទស្សន៍ ។ ជួយសំរួលដល់៖ទំនាក់ទំនងរវាងនារីជាអ្នកនយោបាយ និងជាពិសេសនារីអ្នក សារព័ត៌មាន។
- នៅពេលដែលឲ្យបច្ចុប្បន្ន និងជ្រើសរើសអ្នកនាំពាក្យសំរាប់ប្រព័ន្ធណាផ្សេងៗ ត្រូវធ្វើឲ្យត ពួកស្ត្រី យាបាងណាប្រើវិចារណញ្ញណដែលទាក់ទាញប្រជាប្រិយភាពមួយ ដោយការលើក តម្កើងនារី ថា ជាមនុស្សសុចរិត ម៉ុងមហាតៈ និងចេះដឹង សុខទុក្ខ ។

- ប្រើបច្ចេកវិទ្យានៅក្នុងគណបក្ស និងរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីឆ្លើយតបទៅ និងតម្រូវការចាំបាច់របស់៖ នារី និងជួនដំណឹងពួកគេអោយបានដឹងអំពីកម្មវិធី និងគោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាល ។

៤។ លើកទឹកចិត្តអោយមានការចូលរួមរបស់៖នារីអោយបានច្រើនឡើង ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេច នៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល និងការគាំទ្រធម្មនុញ្ញភាព ដែលការពារសមភាពពេញលេញរបស់៖បុរស និង នារី

- គាំទ្រអោយមានការតែងតាំងនារីអោយបានច្រើនបន្ថែម ទៅក្នុងតំណែងលំដាប់៖គណ”រដ្ឋ មន្ត្រី និងមុខងារសំខាន់៖ “ផ្សេងទេ ឲ្យតទៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល។ ផ្តល់៖អោយនារីនូវចំណេះដឹង ខាងគោល នយោបាយ

ដើម្បីមុខតំណែងថ្នាក់ខ្ពស់របស់រដ្ឋាភិបាល និងលើកទឹកចិត្តពួកគេ អោយបង្កើតចំណង ទាក់ទងទាំងជាមួយបុរស និងនារី ដើម្បីជួយគាំទ្រសក្តានុពលនៃការ តែងតាំងរបស់ពួកគេ ។

- ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរមុខតំណែងនៃរដ្ឋមន្ត្រីជានារី ដើម្បីអោយពួកគេនយល់ទូលំទូលាយអំពី បញ្ហាសង្គម ។

- បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរួមបញ្ចូលទាំងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដឹកនាំ ដើម្បីរៀបចំ ខ្លួននារី អោយបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងនាមជាតំណាងរដ្ឋាភិបាល ។

- បង្កើតការបំផុសទឹកចិត្តសំរាប់៖នារីអោយស្វែងរកតំណែងក្នុងការបំរើរដ្ឋាភិបាល និងលើក តំកើង នារីនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ។ដឹកនាំក្នុងរាជការ ក្រសួង និងទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ។
- បង្កើតការជួបប្រជុំរបស់៖នារីនៅក្នុងអង្គនីតិបញ្ញតិ ដើម្បីធ្វើការអោយត្រូវលើបញ្ហា និងនៅ ក្នុង សម្ព័ន្ធ។ភាពទៅតាមជួរវបន្ទាតៈគណបក្ស ។
- លើកតំកើងលម្អនុញ្ញភាព ដែលការពារសមភាពដីពលលេញរបស់៖នារី ដោយរួមមានការហាមក្រាមការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីក្នុងការិយាល័យទទួលមុខតំណែង រឺ ការិយាល័យឡើងថ្កាន សក្តិក្នុង សេវាកម្មរដ្ឋាភិបាលណាមួយនោះ ។

- បង្កើត ពង្រឹង និងផ្តល់មូលនិធិដល់មុខងាររបស់
នារីនៅក្នុងនាយកដ្ឋាន ក្រសួង រឺ ទីភ្នាក់ងារ នី
មួយ“ ដើម្បីបង្កើតផែនការសកម្មភាព និងសំណើអេ
ាយមានការតាក់តែងច្បាស់ ដែល គិតគូរដល់ តំរូវ
វការ ចាំបាច់របស់នារី ។

- បង្កើត និងប្រើប្រាស់យន្តការគ្របគ្រងថវិកាជាតិ ៃ
ដល់អាចធានារ៉ានថា ទីភ្នាក់ងាររបស់ រដ្ឋាភិបាល ្រ
ត្វរ៉ានគេផ្តល់មូលនិធិគ្របគ្រាន់ ដើម្បីលើកកម្ពស់
និងឆ្លើយតបទៅនឹងផែនការ ដែលផ្តោតការ យ
កចិត្តទុកដាក់ទៅលើនារី ។

- តាមដាននិងផ្សព្វផ្សាយទិន្ននវ័យ ស្តីអំពីការចូលរួមរបស់ស្រីនៅក្នុងការិយាល័យសាធារណៈ”ទៅតាម ឃ្នាក់មូលដ្ឋាន ខេត្តក្រុង និងទូទាំងប្រទេស្យទាហរណ៍_ តាមរយៈ”បណ្តុំវាយការណ៍_ស្តីអំពីចំនួនស្រី នៅក្នុងមុខនាទីរដ្ឋាភិបាល។ ចាត់ចែងទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល រី នាយក ដ្ឋានអោយបែរក្បាច់កំរិតមាន និងចាត់វិធានការណ៍_ប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីធ្វើអោយសប្តិទាំងនេះ ប្រសើរឡើង។ រដ្ឋាភិបាលក៏គួរតែធ្វើការ ឆ្លើយតបទៅ និងការវិភាគជាឯករាជ្យដែលធ្វើឡើង ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលស្តីអំពីមេឌីងនេះ ផងដែរ ។

- អប់រំប្រជាពលរដ្ឋអោយយល់ដឹងអំពីសារៈសំខាន់របស់ស្រីនៅក្នុងការបំរើរដ្ឋាភិបាល តាម រយៈ”ប្រ

ពរ័ន្ទ ៧ ផ្សព្វផ្សាយ និងមញ្ជីវាយអបៈរំប្រជាពលរដ្ឋស៊ីវិលផ្សេងៗ ទេ ឲ្យត ។

- បង្កើតនីតិកម្មដើម្បីផ្តល់នូវការថែទាំកុមារ ការថែទាំមនុស្សចាស់ៈ ការថែទាំគ្រួសារ និងគោល នយោាយផ្សេងៗ ទេ ឲ្យតដែលគាំទ្រដល់ៈនារី ដែលកំពុងបំរើការនៅក្នុងទីភ្នាក់ងារ របស់រដ្ឋាភិបាល ។
- ចាប់ផ្តើមជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីអបៈរំនារីមេដឹកនាំ និងសាងនូវសម្ព័ន្ធ៧ ភាពសំរាប់ផែនការ នីតិបញ្ញតិ ។

- បង្កើតយន្តការនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីវាស់ស្ទង់ និង ដោះស្រាយបញ្ហា បាការចែកដាច់ពីគ្នា បារាំង បុរស និងនារី ។

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ យើងត្រូវប្តេជ្ញាបន្តការតស៊ូមតិរបស់យើង ដើម្បីអោយ មានការចូលរួមរបស់ នារីកើនឡើង និងដើម្បីធ្វើការជាមួយមេដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដទៃទៀត ទាំងបុរស និងនារី និងពានាអោយានថា គណបក្សរបស់យើងធ្វើអ្វី“ គ្របយាបាងដែលអាចធ្វើទោន ដើម្បីផ្តល់បំបែក នូវរាំងដែលរាំងមិនអោយមានការចូលរួមរបស់នារី ។